

Nadere regels inrichting en thema Waterloopleinmarkt

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum van Amsterdam,

gelet op de artikelen 3.1 derde lid en 5.1 onder a onder c en onder i van de Marktverordening in samenhang met artikel 9, eerste en tweede lid, en bijlage 3, onderdeel G.2 van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022, gezien diverse overleggen met de ondernemers van de Waterloopleinmarkt en de Marktvereniging Waterlooplein,

besluit de volgende regeling vast te stellen:

Nadere regels inrichting en thema Waterloopleinmarkt

Artikel 1 Aantal marktplaatsen

Op de Waterloopleinmarkt zijn 144 enkelvoudige marktplaatsen.

Artikel 2 Soorten marktplaatsen

Op de Waterloopleinmarkt wordt onderscheid gemaakt in vier soorten marktplaatsen, te weten marktplaatsen met kraam, grondplaatsen, boxplaatsen en consumptieplaatsen:

1. 62 marktplaatsen met kraam;
2. 43 grondplaatsen,
3. 34 boxplaatsen;
4. 5 consumptieplaatsen voor het ter plaatse bereiden en verkopen van voedsel en drank voor directe consumptie vanuit een eigen (mobiele) verkoopinrichting. Het - binnen de aangewezen marktplaats - bieden van zitgelegenheid is hier toegestaan voor directe consumptie ter plaatse.

Artikel 3 Afmetingen marktplaatsen

De afmetingen van de marktplaatsen zijn als volgt:

Marktplaatsen

1. 62 marktplaatsen voor het plaatsen van een (4 meter) kraam met een breedte van 4 strekkende meter en een diepte van 5 meter. Het betreft de plaatsen Z019 t/m Z028, S034 t/m S042, M092 t/m M094, M096 t/m M124, M128 t/m M138.

Grondplaatsen

2. 11 enkelvoudige grondplaatsen met een breedte van 4 strekkende meter en een diepte van 5 meter. Het betreft de plaatsen S029 t/m S033 en M139 t/m M144.
3. 1 enkelvoudige grondplaats met een breedte van 5 strekkende meter en een diepte van 4 meter. Het betreft plaats M127.
4. 2 enkelvoudige grondplaatsen met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 4,3 meter. Het betreft de plaatsen M125 en M126.
5. 1 enkelvoudige grondplaats met een breedte van 4 strekkende meter en een diepte van 3,5 meter. Het betreft plaats M095.
6. 17 enkelvoudige grondplaatsen met een breedte van 5 meter en een diepte van 3,5 meter. Het betreft de plaatsen M079 t/m M091 en S048, S056, S065 en S073.
7. 11 grondplaatsen met een breedte van 4 strekkende meter en een diepte van 7 meter. Het betreft de plaatsen Z001 t/m Z011.

Boxplaatsen

8. 23 boxplaatsen met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 7 meter. Het betreft box 01 t/m 05 (Z012 t/m Z016), box 10 en 11 (S053 en S054), box 13 en 14 (S062 en S063), box 16 en 17 (S0707 en S071), box 23 t/m 26 (S057 t/m S060) en box 27 t/m 34 (S066 t/m S069 en S074 t/m S077).
9. 1 boxplaats met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 7 meter, met aan de zijkant een strook met een breedte van 4 meter en een diepte van 6 meter (in verband met de boom). Het betreft box 06 (Z017).
10. 7 boxplaatsen met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 7 meter, met aan de straatzijde een strook met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 2,5 meter. Het betreft box 7 en 8 (S045 t/m S046) en box 19 t/m 22 (S049 t/m S052).

11. 4 boxplaatsen met een breedte van 6 strekkende meter en een diepte van 7 meter, met aan de zijkant een strook met een breedte van 1,5 strekkende meter en een diepte van 7 meter. Het betreft box 9, 12, 15 en 18 (S047, S055, S064 en S072).

Consumptieplaatsen

12. 3 consumptieplaatsen voor eigen (mobiele) verkoopinrichtingen met een breedte van 10 strekkende meter en een diepte van 4 meter, voor de verkoop van direct te consumeren voedsel waarbij bakken 'zwaar' is toegestaan. Het betreft plaats Z018, S061 en S078.
13. 2 consumptieplaatsen voor eigen (mobiele) verkoopinrichtingen met een breedte van 10 strekkende meter en een diepte van 3,5 meter, voor de verkoop van direct te consumeren voedsel waarbij bakken 'zwaar' is toegestaan. Het betreft de plaatsen S043 en S044.

Artikel 4 Verdeling van de plaatsen over de markt

De marktplaatsen zijn opgesteld en genummerd zoals aangegeven op de marktplattegrond Waterloopleinmarkt in bijlage 1.

Artikel 5 Plaatsen eigen verkoopinrichting

De volgende 5 marktplaatsen zijn aangewezen als plaats voor eigen verkoopinrichting: Z018, S043, S044, S061 en S078.

Artikel 6 De waren die op de markt kunnen worden verhandeld

1. Het thema van de markt is: hergebruik, met als nadere typering:
 - a. Opnieuw gebruikt: gebruikte goederen in de staat waarin ze verkeren;
 - b. Opnieuw gemaakt: gebruikte goederen na reparatie, restauratie of door toevoeging/toepassing van (andere) gebruikte materialen;
 - c. Opnieuw bedacht: nieuwe producten van gerecyclede of van duurzaam geproduceerde materialen;
 - d. Opnieuw uitgevonden: nieuwe en gebruikte producten die uitdrukking geven aan een specifieke en herkenbare identiteit.
2. Toeristische producten mogen niet verkocht worden, waarbij toeristische producten worden gedefinieerd als:
 - a. Nieuwe kleding die is voorzien van opdrukken van nationale, regionale of stadssymbolen (woorden mogen wel);
 - b. Gebruiks- en siervoorwerpen, zoals aanstekers, magneten, paraplu's, zonnebrillen, sokken, kussens, kaarsen, vazen en kandelaars die zijn voorzien van opdrukken van nationale, regionale of stadssymbolen;
 - c. Klompen en molens met opdrukken van nationale, regionale of stadssymbolen of -namen;
 - d. Nieuw Delfts aardewerk;
 - e. Voorverpakte voedingswaren en voorverpakte bloembollen;
 - f. Producten met het opschrift cannabis of afbeeldingen van cannabisblaadjes, zoals cannabis/-spacecakes, -koekjes, -chocolade, -lolly's, -thee etc.
3. Het thema van de markt is niet van toepassing op de consumptieplaatsen. Op de consumptieplaatsen mogen alleen waren worden verkocht die zijn opgenomen in de tabel branches consumptieplaatsen in bijlage 2.
4. Marktplaatsen mogen alleen worden ingenomen en gebruikt voor de verkoop van waren die passen binnen het thema, met uitzondering van vergunninghouders die op 1 januari 2022 een vaste vergunning hadden voor de Waterloopleinmarkt en wier aanbod niet voldoet aan het nieuwe thema; voor hen geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2028, om hun aanbod aan te passen aan het thema van de markt. Zij kunnen gedurende de overgangsperiode onder voorwaarden blijven verkopen wat zij verkochten.

Artikel 7 Intrekken vorige besluiten

De volgende besluiten worden ingetrokken: het inrichtingsbesluit van de Waterloopleinmarkt in Amsterdam van 7 december 2021, Gemeenteblad 20 december 2021 nummer 464396; en het besluit tot wijziging van de nadere regels in het inrichtingsbesluit Waterloopleinmarkt als themamarkt van 19 december 2023, Gemeenteblad 4 januari 2024 nummer 4952.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 9 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Nadere regels inrichting en thema Waterloopleinmarkt Amsterdam.

Vastgesteld op 16 december 2025,

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum,

*De voorzitter
Amélie Strens*

*De secretaris
Wolfgang Hövelmann*

Bijlage 1 behorende bij artikel 4: marktplattegrond Waterloopleinmarkt

Bijlage 2 behorende bij artikel 6 derde lid: tabel branches consumptieplaatsen

Branche	Omschrijving	Toelichting
FC	Broodjes belegd	
FC	Loempia's en Oosterse specialiteiten	Vietnamese keuken, sushi, Oosterse specialiteiten
FC	Verse sappen en smoothies	
FC	Patat	(Bio-)Frites
FC	Vega/falafel	Vegetarische snacks
FC	Haring	Haring en zuur
FC	Mediterrane keuken	

Tabel: complementair aanbod buiten het thema – directe consumptie ter plaatse
FC = Food Consumptie

Toelichting

Algemene toelichting

De themamarkt Waterlooplein is bij besluit van 20 december 2021 (nr 464401), met daarin omschrijving van het thema, marktdagen, tijden, locatie en overgangstermijn, ingesteld per 1 maart 2022. Ook zijn toen een inrichtingsbesluit en nadere regels voor de markt vastgesteld.

In december 2023 is besloten de overgangstermijn aan te passen voor ondernemers die toeristische producten verkopen en wier verkoopwaar nog niet voldoet aan het nieuwe thema. De datum van inwerkingtreding van de overgangstermijn is toen ingesteld op 1 januari 2024. Het instellings- en inrichtingsbesluit zijn hierop met een wijzigingsbesluit aangepast per 2 januari 2024. Het nu voorliggende inrichtingsbesluit vervangt het inrichtingsbesluit van 2021 en het wijzigingsbesluit van begin 2024.

De marktondernemers hebben de omschrijving in het vorige inrichtingsbesluit van het thema en de daarbij behorende branchelijst als onnodig streng en zakelijk ervaren. Het dagelijks bestuur van Centrum hecht veel belang aan de praktische uitvoerbaarheid van de regels op de markt en werkt graag met de ondernemers aan de gezamenlijke ambitie van een succesvolle markt en past daarom de nadere regels omtrent het thema 'hergebruik' aan. De branchelijst, die aangaf wat verkocht mag worden op de markt, vervalt. Hiervoor in de plaats is een artikel opgenomen waarin staat aangegeven wat er niet verkocht mag worden op de markt. Zo ontstaat er meer ruimte voor ondernemers, zonder geweld te doen aan het karakter van de themamarkt. Vanwege de overzichtelijkheid is ervoor gekozen niet opnieuw een wijzigingsbesluit op te stellen, maar een geheel nieuw inrichtingsbesluit vast te stellen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2: Soorten marktplaatsen ¹

Lid 1: Op marktplaatsen met een kraam is het gebruik van een eigen verkoopinrichting niet toegestaan.

Lid 2: Als de grondplaats die dag niet gebruikt wordt, dan mag er een marktkraam op worden geplaatst, die wordt afgenomen van de vergunning houdende kramenzetter.

Lid 3: Indien de box de gehele marktdag gesloten blijft, dan kan de marktplaats op dagbasis worden gebruikt als grondplaats waarop het plaatsen van een marktkraam is toegestaan, die wordt afgenomen van de vergunning houdende kramenzetter;

Lid 4: In dit inrichtingsbesluit zijn twee grondplaatsen (S043 en S044) omgezet naar twee combinatieplekken van een consumptieplaats en een grondplaats, omdat de betreffende plaatsen in de praktijk voor beide doeleinden gebruikt worden. De overige soorten marktplaatsen zijn hetzelfde gebleven. De consumptieplaatsen vallen uiteen in bakken en niet-bakken; op marktplaatsen Z018, S061 en S078 is 'bakken zwaar' toegestaan. De marktplaatsen S043 en S044 zijn bestemd voor de verkoop van direct te consumeren voedsel (niet bakken). In het geval dat de consumptieplaats niet als zodanig wordt gebruikt, kan deze op dagbasis worden gebruikt als grondplaats waarop het plaatsen van een marktkraam is toegestaan, die wordt afgenomen van de vergunning houdende kramenzetter.

Artikel 3: Afmetingen marktplaatsen

De afmetingen van de marktplaatsen kunnen van elkaar verschillen, ook binnen eenzelfde soort marktplaats. In dit inrichtingsbesluit zijn de afmetingen van enkele boxplaatsen vergroot, om recht te doen aan de praktijk waarin beschikbare ruimte gebruikt wordt om uit te stallen.

¹) Marktverordening, artikel 3.25, lid 1 t/m 4

Artikel 6: de waren die op de markt kunnen worden verhandeld

Lid 1: Het college kan op grond van artikel 5.1 onder i van de Marktverordening nadere regels vaststellen in het marktreglement met betrekking tot de waren die op een themamarkt kunnen worden verhandeld.
Lid 2: bevat een overzicht van artikelen die niet passen binnen het thema en derhalve niet verkocht mogen worden op de Waterloopleinmarkt. Vergeleken met het vorige inrichtingsbesluit ontstaat zo een iets ruimere marge, die meer producten voor verkoop toestaat, terwijl het thema niettemin beschermd blijft.

Ter extra toelichting hebben marktondernemers samen met stadsdeel Centrum het gedachtegoed achter het thema 'hergebruik' omschreven, waarmee het een aanvulling biedt op het vastgestelde thema. Hieronder volgt de letterlijke tekst:

De Waterloopleinmarkt laat zich -anders dan een boeken-, planten- of antiekmarkt minder makkelijk in een eenduidig thema vangen. De Waterloopleinmarkt is een begrip. Als je oude beelden van de markt uit de jaren '50 en '60 vergelijkt met de markt nu dan zie je dat het karakter van de markt nog steeds hetzelfde is. Dat willen we behouden.

Het eerder vastgestelde thema 'hergebruik' is dan ook goed, het vormt de kern van de markt. In feite wordt het woord hergebruik wederom gebruikt en vraagt het om een hanteerbare duiding die niet alleen voor de markt scherp haar identiteit en oorsprong waarborgt, maar ook een handvat biedt voor de ambtenaar die moet zorgen voor hanteerbare normen en waarden voor wat betreft de juridische richtlijnen waar men dan ook gezamenlijk met de huidige markt zelf, de nieuweling aan kan houden. Dit document is dan ook gezamenlijk tot stand gekomen.

Maar hoe interpreteer je 'hergebruik' in deze tijd dat 'hergebruik' naadloos aansluit bij de motivatie van iedere ondernemer en huishouden om verspilling te voorkomen.

Ervan uitgaande dat 'hergebruik' ruim geïnterpreteerd mag worden en het bedoeld is om de markt te beschermen en een voortzetting van de duurzame eigenheid te waarborgen en niet bedoeld is om de identiteit en de oorspronkelijkheid van de markt te beknotten. Ook vroeger werden zowel tweedehands als nieuwe spullen verkocht. Partijen die goedkoop zijn opgekocht, allerhande spullen van over de hele wereld (ook kunstwerken) die op ambachtelijke wijze zijn gemaakt, zoals de kleding van opera's en theaterstukken, veelal tweedehands kleding, fietsen, sieraden, antieke kitsch, een loempia: het is de diversiteit die de Waterloopleinmarkt kenmerkt.

Hergebruik duidt hierin niet alleen op hergebruik van materialen, ook op hergebruik van trends. Een bezoeker kan zich na een rondje over de Waterloopleinmarkt van top tot teen een nieuwe look geven. Vaste jonge klanten werden de trendsetters van hun eigen generatie. Nationaal en internationaal. Van babyboomer tot generatie Z.

Dit alles maakt dat de kern duidelijk is: hergebruik. Het overgangsgebied tussen wat wel en niet onder het thema van de markt past is een wat grijzer gebied. Het dagelijks bestuur kiest er voor om die grenzen niet expliciet af te bakenen. Dat doet onrecht aan de markt en haar geschiedenis van vrijheid van ondernemen. Afgezien van de (landelijke) terugloop van het aantal marktondernemers is ook geen sprake van een markt die niet meer de Waterloopleinmarkt van vroeger is. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum zal jaarlijks met de marktvereniging in gesprek gaan over de ontwikkelingen op de markt en zonodig het thema wél bijstellen. Bijvoorbeeld wanneer het aandeel 'hergebruik' zorgwekkend wordt teruggedrongen of het diverse karakter van de markt onder druk komt te staan.

Tweedehandskleding en ook zelfgemaakte kleding met 'Amsterdam' of iets dergelijks erop vallen wel onder het thema.

Eén type product valt expliciet niet onder het thema van de markt, namelijk typische toeristische souvenirs. Deze zijn opgenomen in de uitsluitingscriteria in artikel 6.2.

Lid 3: Het college kan op grond van artikel 5.1 onder a nadere regels vaststellen met betrekking tot het branchepatroon op de markt. Door voor de consumptieplaatsen specifieke branches vast te stellen, blijft een gevarieerd en divers aanbod geborgd.

Lid 4 geeft de overgangstermijn voor vaste vergunninghouders wier aanbod niet voldoet aan het thema, zoals beschreven in artikel 6, tweede lid. Zij hebben tot 1 januari 2028 de gelegenheid hun aanbod aan te passen aan het thema van de markt. Tot die datum kunnen zij hun bestaande voorraad blijven verkopen, op voorwaarde dat zij daarvoor niet meer enkelvoudige marktplaatsen innemen dan aan hen (individueel) waren vergund op de oude Waterloopleinmarkt en de tijdelijke markten in de overgang naar de nieuwe Waterloopleinmarkt als themamarkt.